

ІНСТЫТУЦЫЙНЫ КАНТЭКСТ

АЛЯКСЕЙ ЛАСТОЎСКИ. Тэст на салідарнасць: рэакцыя беларускай грамадзянскай супольнасці на падзеі ва Украіне (2013—2014 гг.).

Агульны кантэкст	7
Беларуская падтрымка Украіны: калектыўнае і індывідуальнае	14
Украінскае пытанне: дэкларацыі і заявы.	19
Падтрымка Украіны: пратэстныя акцыі	25
Па-за палітыкай: альтэрнатыўныя формы падтрымкі Украіны.	28
Высновы	29

ІРЫНА КЛАРК. Паміж разнамоўем і маналагічнасцю: трактоўкі грамадзянскай супольнасці ў беларускай прэсе (2000—2010).

Рэзюмэ	31
Уводзіны	32
1. Сцісла пра метадалогію: паняцце дыялагічнасці	33
2. Засваенне паняцця «грамадзянская супольнасць» на пачатку 2000-х гадоў	38
2.1. Афійны дыскурс: усталяванне «практычнага кансэнсусу»	38
2.2. Альтэрнатыўныя выпадкі ўжывання «грамадзянскай супольнасці»: палітызацыя дыскурсу	42
3. «Грамадзянская супольнасць» і «публічная прастора» ў кантэксце выбарчай палітыкі 2004—2006 гг.	46
3.1. (Ад)будова афіцыйнай «грамадзянскай супольнасці», «апоры дзяржавы».	46
3.2. «Плошча» і новая трактоўка «грамадзянскай супольнасці»	52
4. Абмежаваная лібералізацыя: палітыка дыялогу ў беларускай прэсе (2008—2010)	54
Высновы	60

АЛЕНА АРЦЁМЕНКА. (Дэ)кансалідацыя грамадзянскай супольнасці ў Беларусі: зніжэнне патэнцыялу да салідарнага дзеяння, дэпалітызацыя і каштоўнасны разнабой

Тыпы кансалідацыйных ініцыятыв	64
Бар’еры для кансалідацыі	68
Высновы	71

УЛАДЗІМІР РОЎДА. Ацэнка становішча грамадзянскай супольнасці Беларусі ў справаздачах «Freedom House»

і «Агенцтва ЗША па міжнародным развіцці» (USAID) (1999—2013 г.)	73
НАСТАССЯ МАТЧАНКА. Падмена грамадзянскай супольнасці ў Беларусі: недзяржаўныя арганізацыі, арганізаваныя дзяржавай	87
Дзейнасць НДААД у Беларусі	88
Дзяржаўны карпаратыўызм у Беларусі	91
Адносіны дзяржавы з НДА і НДААД	92
Ці ёсць падмена?	94
Стварэнне праўладных арганізацый у супрацьвагу прадэмакратычным НДА	94
Структуры, створаныя для імітацыі дыялогу з грамадзянскай супольнасцю	97
Фінансаванне НДААД з праграм, разлічаных на падтрымку НДА	99
Высновы	100

СУБ-КУЛЬТУРЫ

ВАДЗІМ СМОК. Барацьба за «беларускасць»: вынікі дзейнасці культурных НДА	102
1. Культурны рух у Беларусі ў познесавецкія часы	102
2. Сённяшняя сітуацыя	104
3. Эвалюцыя культурніцкіх НДА ў перыяд незалежнасці	107
4. Асноўныя актыры культурнага поля	109
Профільныя культурныя НДА і ініцыятывы	109
Незалежныя медыі і інтэрнэт-супольнасці	111
Ахова архітэктурнай спадчыны	112
Незалежныя выдавецтвы	114
Адукацыйныя і навукова-экспертныя праекты	116
Нефармальныя аб'яднанні і грамадскія кампаніі	118
Культурніцкія НДА ў рэгіёнах	118
5. Расійская агрэсія ва Украіне як выклік грамадзянскай супольнасці Беларусі	120
6. Высновы	121
ВАДЗІМ БЫЛІНА. Футбольныя фанаты як прыклад непадкантрольнай уладам супольнасці ва ўмовах аўтарытарнага рэжыму	125
Футбольныя фанаты ў СССР	127
Фан-рух у незалежнай Беларусі	129
Некаторыя высновы	139

АЛЯКСЕЙ КРЫВАЛАП. Астравец, 9 кастрычніка 2009 г.:

выпадак грамадскіх слуханняў аб Беларускай АЭС	141
Спачатку быў Чарнобыль	142
Грамадскасць падключаецца	144
Прынята да ведама	148
Суседзі цікавацца «мірным атамам»	149
Высновы	150

ТАЦЦЯНА ШЧУРКО. «Гендарны сектар» грамадзянскай супольнасці: фемінісцкія / ЛГБТ / квір-ініцыятывы

і практыкі няўнай дыскрымінацыі	152
Інстытуцыйная рамка і кантэкст	153
Дынаміка «гендарнага сектара»	156
Ключавыя асаблівасці «гендарнага сектара»	163
Высновы	167

СТРАТЭГІІ ДЗЕЙНАСЦІ

ІГАР РАСОЛЬКА. Палітызацыя грамадзянскай супольнасці ў апалітычным грамадстве: патэрналізм, дэкансалідацыя і стратэгіі дзейнасці сацыяльных агентаў . . . . .

ВІТАЛЬ СІЛЦКІ. Грамадскі сектар у Беларусі —

паўсядзённае жыццё і арганізацыйныя працэсы	176
Агульныя заўвагі	176
Аналіз паглыбленых інтэрв'ю	182
Адкуль бяруцца НДАшнікі	182
Што робіць грамадзянскую супольнасць эфектыўнай	185
Вынікі сацыялагічнага апытання	186
Матывацыя грамадскай актыўнасці	190
Практыкі грамадскай дзейнасці 1 — як?	194
Практыкі грамадскай дзейнасці 2 — з кім?	201
Крытэры і сродкі дасягнення эфектыўнасці	205
Высновы і некаторыя рэкамендацыі	213

НАТАЛЛЯ ВАСІЛЕВІЧ. Заведама нераўнапраўныя:

Царква і дзяржава ў Беларусі пары кансалідаванага

аўтарытарызму	216
Агульны кантэкст. Рэлігійнасць і канфесіі	216
Палітызацыя пратэстантаў: першая фаза	223
Свабода сумлення «ў законе»	228
Палітызацыя пратэстантаў: новая фаза, «Новае жыццё»	233
Праваслаўная царква: партнёрства ці скокі пад дудку?	236

Прыход: супольнасць клопату ці камбінат рэлігійных паслугаў? . . .	242
Рэлігійныя арганізацыі і рухі: у царкоўнай агароджы і па-за ёй . . .	244
Высновы	252

ТАЦЦЯНА ЧУЛІЦКАЯ. Сацыяльныя арганізацыі Беларусі: паміж дзяржавай і грамадствам	254
Уводзіны	254
Гіпотэза, мэта і метады даследавання	256
Праблемы вызначэння панятка «сацыяльныя арганізацыі», іх класіфікацыя і колькасць у Беларусі	257
Кароткі агляд станаўлення сацыяльных арганізацый пасля набывання незалежнасці	263
Сучасны стан і структурна-функцыянальныя характарыстыкі сацыяльна арыентаваных арганізацый	268
Узаемадзеянне сацыяльных АГС з дзяржавай	273
Высновы	277

ВЯЧАСЛАЎ БАБРОВІЧ. Грамадзянская адукацыя ў Беларусі: канцэпцыі, стандарты і адеутнасць запыту з боку грамадства	278
1. Станаўленне грамадзянскай адукацыі	279
2. Дыскусіі пра канцэптальныя падставы грамадзянскай адукацыі	285
3. Высновы	292

МІХАСЬ ПЛІСКА. Мясцовае самакіраванне: пятае кола ў возе дзяржаўнай улады	295
Законатворчая практыка: мясцовае самакіраванне як працяг аўтарытарнай дзяржавы.	296
Непатрэбныя партнёры: Грамадзянская супольнасць і ўлада на месцах	302
Высновы	305

КНИГАСПІС

Бібліяграфія па даследаваннях грамадзянскай супольнасці ў Беларусі (2000—2014 гг.).	
Метадалагічная нататка	306
Даследаванні і маніторынгі	307
Дапаможнікі	310
Аналітыка	311